

Samit EÚ/Čína - Dialóg EÚ/Čína o ľudských právach

Uznesenie Európskeho parlamentu z 13. decembra 2007 o samite EÚ/Čína a o dialógu o ľudských právach medzi EÚ a Čínou

Európsky parlament,

- so zreteľom na spoločné vyhlásenie na 10. samite EÚ/Čína, ktorý sa konal v Pekingu 28. novembra 2007,
  - so zreteľom na verejné vypočutie o ľudských právach v Číne v období príprav na olympijské hry, ktoré sa uskutočnilo 26. novembra 2007 v podvýbore pre ľudské práva,
  - so zreteľom na kolá dialógu medzi EÚ a Čínou o ľudských právach, ktoré sa uskutočnili 17. októbra 2007 v Pekingu a 15. – 16. mája 2007 v Berlíne,
  - so zreteľom na svoje uznesenie zo 6. septembra 2007 o fungovaní dialógu a konzultácií s tretími krajinami v oblasti ľudských práv¹,
  - so zreteľom na svoje uznesenie z 15. februára 2007 o dialógu medzi čínskou vládou a vyslancami dalajlámu²,
  - so zreteľom na svoje uznesenie zo 7. septembra 2006 o vzťahoch medzi EÚ a Čínou³ a na svoje predchádzajúce uznesenia o Číne,
  - so zreteľom na usmernenia Európskej únie o dialógu o ľudských právach, prijaté 13. decembra 2001, a na hodnotenie uplatňovania týchto usmernení, prijaté 9. decembra 2004,
  - so zreteľom na svoje predchádzajúce každoročné uznesenia o ľudských právach vo svete,
  - so zreteľom na olympijské prímerie OSN tak, ako bolo 31. októbra 2007 schválené Valným zhromaždením OSN (A/RES/62/4), vyzývajúce členské štáty OSN na dodržiavanie a presadzovanie mieru počas olympijských hier,
  - so zreteľom na 60. výročie prijatia Všeobecnej deklarácie ľudských práv,
  - so zreteľom na článok 103 ods. 4 rokovacieho poriadku,
- A. keďže od vytvorenia mechanizmu samitov EÚ a Číny v roku 1998, sa vzťahy medzi Čínou a EÚ značne rozvinuli tak v politickej, ako aj hospodárskej rovine,
- B. keďže akékoľvek rozhodnutie iniciovať dialóg o ľudských právach sa prijíma na základe určitých kritérií prijatých Radou, ktoré zohľadňujú najmä hlavné obavy zo strany EÚ pokiaľ ide o situáciu v oblasti ľudských práv priamo v danej krajine, úprimnú snahu zo strany orgánov tejto krajiny so zreteľom na takýto dialóg, o zlepšenie situácie v oblasti ľudských

---

¹ Prijaté texty, P6_TA(2007)0381.

² Prijaté texty, P6_TA(2007)0055.

³ Ú. v. EÚ C 305 E, 14.12.2006, s. 219.

práv na mieste a pozitívny vplyv, ktorý môže dialóg o ľudských právach mať na situáciu v oblasti ľudských práv,

- C. keďže olympijské hry v Pekingu v roku 2008 by mali predstavovať ideálnu príležitosť na zameranie pozornosti sveta na situáciu v oblasti ľudských práv v Číne,
- D. keďže EÚ je založená na zásadách slobody, demokracie a rešpektovania ľudských práv, základných slobôd a právneho štátu a týchto zásad sa aj pridrža; keďže EÚ považuje dodržiavanie týchto zásad za podmienku mieru a stability v každej spoločnosti,
- E. keďže strategické partnerstvo EÚ a Číny je veľmi dôležité pre vzťahy medzi EÚ a Čínou a keďže skutočné partnerstvo sa musí zakladať na spoločných hodnotách,
- F. keďže posilnenie a prehĺbenie vzťahov EÚ a Číny by mohlo pomôcť zblížovaniu názorov v otázkach riešenia globálnych problémov, napríklad klimatických zmien, bezpečnosti, terorizmu a nešírenia zbraní,
- G. keďže sa stále objavujú znepokojujúce správy o politickom útlaku, najmä novinárov, aktivistov zaoberajúcich sa ľudskými právami a členov náboženských a etnických menšín, správy o mučení, rozšírenom využívaní nútenej práce, častom využívaní trestu smrti a systematickom potláčaní slobody vyznania, prejavu a médií vrátane internetu, ako aj správy o prísnych kontrolách čínskej vlády týkajúcich sa informácií o tibetských oblastiach Číny a kontrolách prístupu do nich; keďže je preto zložité presne určiť rozsah porušovania ľudských práv,
- H. keďže angažovanosť a vplyv Číny vo svete za posledné desaťročie značne stúpili a keďže dôveryhodnosť, demokratické hodnoty a zodpovednosť by mali tvoriť základ vzťahov medzi EÚ a Čínou,

Samit EÚ – Čína

1. víta spoločné vyhlásenie 10. samitu EÚ a Číny, v ktorom obe strany znovu potvrdzujú svoj záväzok rozvíjať všestranné strategické partnerstvo zamerané na riešenie globálnych úloh, ako aj ďalší rozvoj vzťahov medzi EÚ a Čínou a ich užšiu spoluprácu s cieľom riešiť širokú škálu otázok;
2. vyjadruje poľutovanie nad skutočnosťou, že Rada a Komisia opätovne nedokázali na samite EÚ – Čína dôrazným spôsobom upozorniť na problémy týkajúce sa ľudských práv a prisúdiť tak väčšiu politickú váhu obavám súvisiacim s ľudskými právami, a že EÚ nevyužila blížiac sa olympijské hry ako príležitosť na to, aby sa zaoberala vážnymi problémami v oblasti ľudských práv v Číne;
3. vyzýva Čínu a EÚ, aby sa postarali o vyvázenejšie obchodné a hospodárske partnerstvo, ktoré by malo viesť k trvalo udržateľnému rastu a sociálnemu rozvoju, najmä v oblastiach klimatických zmien, životného prostredia a energetiky;
4. považuje pirátstvo a falšovanie európskych výrobkov a značiek čínskym priemyslom za závažné porušovanie pravidiel medzinárodného obchodu; naliehavo vyzýva čínske orgány, aby výrazne posilnili ochranu práv duševného vlastníctva;
5. zároveň vyzýva na väčšiu súdržnosť a jednotnosť v oblasti ľudských práv na jednej strane a

obchodu a bezpečnosti na strane druhej; nalieha preto na EÚ, aby zabezpečila, že jej zlepšené obchodné vzťahy s Čínou budú podmienené reformami v oblasti ľudských práv, a vyzýva v tejto súvislosti Radu, aby uskutočnila komplexné hodnotenie situácie v oblasti ľudských práv pred uzavretím akejkoľvek novej rámcovej dohody o partnerstve a spolupráci;

6. víta preto otvorenie a začatie rokovaní o rámcovej dohode o partnerstve a spolupráci, ktorej predmetom bude aj celkový rozsah obojstranného vzťahu medzi EÚ a Čínou vrátane účinnej a funkčnej doložky o ľudských právach, ako aj posilnenia a rozšírenia spolupráce v politických otázkach; opätovne zdôrazňuje svoju požiadavku o svoje zapojenie do všetkých budúcich dvojstranných vzťahov medzi oboma stranami, pričom takisto zohľadňuje skutočnosť, že bez formálneho súhlasu Európskeho parlamentu nemožno uzavrieť žiadnu rámcovú dohodu o partnerstve a spolupráci;
7. trvá na tom, aby sa zachovalo zbrojné embargo EÚ voči Číne, ktoré nasledovalo po udalostiach na námestí Nebeského pokoja, až kým sa v oblasti ľudských práv nedosiahne podstatný pokrok; pripomína členským štátom EÚ, že Kódex správania EÚ pri vývoze zbraní obsahuje ako kritérium dodržiavanie ľudských práv v cieľovej krajine vývozu;
8. vyjadruje znepokojenie nad tým, že čínska vláda stále neratifikovala Medzinárodný pakt OSN o občianskych a politických právach napriek opakovaným uisteniam, že tak učiní, nalieha na Čínu, aby tento pakt bez ďalšieho odkladu ratifikovala a začala ho uplatňovať;

Dialóg medzi EÚ a Čínou o ľudských právach

9. ľutuje, že bilancia Číny v oblasti ľudských práv naďalej vyvoláva vážne znepokojenie; zdôrazňuje preto, že treba výrazne posilniť a zlepšiť dialóg o ľudských právach medzi EÚ a Čínou; vyzýva Radu, aby po diskusiách poskytla Európskemu parlamentu podrobnejšie informácie; považuje za potrebné, aby sa pokračovalo v organizovaní seminára EÚ a Číny o právnych aspektoch ľudských práv, ktorý v minulosti predchádzal dialógu, za účasti zástupcov akademickej obce a občianskej spoločnosti, a v tejto súvislosti víta vytvorenie akademickej siete EÚ a Číny v oblasti ľudských práv podľa cieľa 3 Európskeho nástroja pre demokraciu a ľudské práva; vyzýva Komisiu, aby zabezpečila, že táto sieť bude v spolupráci s Európskym parlamentom efektívne fungovať;
10. domnieva sa, že na témy, o ktorých sa diskutuje v jednotlivých kolách dialógu s Čínou, napríklad na ratifikáciu Medzinárodného paktu OSN o občianskych a politických právach, reformu trestnoprávneho systému vrátane trestu smrti a systému prevýchovy prácou, slobodu prejavu, najmä na internete, slobodu tlače, slobodu prístupu k informáciám, slobodu svedomia, myslenia a vierovyznania, situáciu menšín v Tibete, prepustenie osôb zadržovaných po udalostiach na námestí Nebeského pokoja, na práva pracujúcich a na ďalšie práva, treba v kontexte dialógu naďalej upozorňovať, konkrétne so zreteľom na uplatňovanie odporúčaní, ktoré vyplynuli z predchádzajúcich dialógov, na ktorých sa obe strany dohodli, a zo seminárov o právnych veciach; na tento účel vyzýva Radu, aby posúdila predĺženie trvania dialógu a poskytla viac času na diskusiu o nastolených problémoch; ďalej vyzýva Radu a Komisiu, aby venovali mimoriadnu pozornosť dodržiavaniu dohovorov Medzinárodnej organizácie práce, najmä v súvislosti s nezávislými odbormi a detskou prácou;
11. berie na vedomie záväzok Číny podporovať Radu OSN pre ľudské práva pri vykonávaní jej úlohy, ktorou je zaoberať sa otázkami ľudských práv spoľahlivým, objektívnym

a neselektívnym spôsobom, a vyzýva na posilnenie spolupráce v systéme OSN, ako aj na spoluprácu s mechanizmami OSN v oblasti ľudských práv a rešpektovanie medzinárodných noriem týkajúcich sa ľudských práv stanovených v rámci príslušných medzinárodných nástrojov v oblasti ľudských práv, vrátane práv menších;

12. upozorňuje, že je potrebné umožniť slobodu prejavu a praktizovania vierovyznania a myslenia v Číne; potvrdzuje potrebu komplexného zákona o náboženstve, predovšetkým vzhľadom na diskusie čínskych úradníkov o definícii „náboženstva“ a hlavne „legálneho náboženstva“, ktorý by spĺňal medzinárodné normy a zaručoval skutočnú slobodu vierovyznania; odsudzuje rozpor medzi ústavnou slobodou vierovyznania (zakotvenou v článku 36 čínskej ústavy) a neprestajným zasahovaním štátu do záležitostí náboženských spoločností, najmä pokiaľ ide o vzdelávanie, výber, vymenúvanie a politickú indoktrináciu duchovných;
13. vyjadruje poľutovanie nad tým, že šieste kolo čínsko-tibetských rokovaní neprinieslo žiadne výsledky; vyzýva strany, aby vyvinuli maximálne úsilie v prospech pokračovania dialógu, a vyzýva čínsku vládu, aby sa zapojila do podstatných rokovaní a náležite pritom zohľadnila požiadavky dalajlámu týkajúce sa autonómie Tibetu; vyzýva Čínu, aby prestala vyvíjať tlak na štáty, ktoré majú priateľské vzťahy s dalajlámom;
14. opakovane vyjadruje svoje znepokojenie v súvislosti so správami o prípadoch pretrvávajúceho porušovania ľudských práv v Tibete a v iných provinciách obývaných tibetským ľudom, ktoré zahŕňajú mučenie, svojvoľné zatýkanie a zadržávanie, potláčanie slobody vierovyznania, svojvoľné obmedzovanie voľného pohybu a rehabilitáciu prostredníctvom pracovných táborov; odsudzuje zintenzívnenie kampane takzvaného patriotického vzdelávania, ktorá prebieha v tibetských mužských i ženských kláštoroch od októbra 2005 a v rámci ktorej sú Tibeťania nútení podpísať vyhlásenia označujúce dalajlámu za nebezpečného separatistu; vyzýva Čínu, aby umožnila nezávislému orgánu prístup ku Gedhun Choekyi Nyimovi, pančenlámovi Tibetu, a jeho rodičom, v zmysle požiadavky Výboru OSN pre práva detí;
15. vyzýva Čínu ako člena Rady OSN pre ľudské práva, aby dodržiavala vykonávanie odporúčaní osobitného spravodajcu OSN o mučení a vystavila expertom OSN stále pozvanie do Číny;
16. domnieva sa, že s blížiacimi sa olympijskými hrami v Pekingu by sa mala oveľa väčšia pozornosť venovať obavám o dodržiavanie ľudských práv; opätovne zdôrazňuje potrebu dodržiavania všeobecných základných etických princípov a presadzovania mierovej spoločnosti, ktorej záleží na ochrane ľudskej dôstojnosti zakotvenej v základných princípoch 1 a 2 Olympijskej charty;
17. žiada Medzinárodný olympijský výbor, aby zverejnil svoje vlastné hodnotenie dodržiavania záväzkov zo strany Číny, ktoré Čína prijala v roku 2001 ešte pred tým, ako bolo právo usporiadať olympijské hry udelené Pekingu; zdôrazňuje, že EÚ nesie zodpovednosť za to, že vezme na vedomie toto hodnotenie a bude spolupracovať so zástupcami olympijskej siete na vytvorení základne pre zodpovedné správanie v príprave na olympijské hry, počas nich i po ich skončení;
18. vyjadruje hlboké znepokojenie nad nedávnym zintenzívnením politického prenasledovania v súvislosti s olympijskými hrami, ktoré postihlo ochrancov ľudských práv, novinárov, právnikov, autorov a signatárov petícií, aktivistov občianskej spoločnosti, etnické skupiny,

napríklad Ujgurov, a veriacich všetkých vierovyznaní, najmä stúpencov Falun kungu; vyzýva čínske orgány, aby tieto osoby bezodkladne prepustili a ukončili toto porušovanie ľudských práv, ako aj búranie množstva domov bez náhrady, ku ktorému dochádza z dôvodu vytvárania infraštruktúry pre olympijské hry;

19. je rovnako znepokojený monitorovaním a cenzúrou informácií na internete a vyzýva čínske orgány, aby odblokovali tisícky internetových stránok vrátane internetových stránok európskych médií; vyzýva čínske orgány, aby prepustili Jang Mao-tunga a ďalších 50 počítačových disidentov a používateľov internetu, ktorí sú v Číne väznení;
20. vyzýva Čínu, aby prijala konkrétne kroky na zabezpečenie slobody prejavu a rešpektovanie slobody tlače tak pre čínskych, ako aj zahraničných novinárov; vyjadruje vážne obavy z nedostatočného vykonávania nového nariadenia o medzinárodných novinároch pôsobiacich v Číne a nalieha na čínske orgány, aby okamžite prestali s cenzúrou a blokovaním – najmä za podpory nadnárodných spoločností – tisícok zahraničných spravodajských a informačných internetových stránok; vyzýva na prepustenie všetkých novinárov, užívateľov internetu a internetových disidentov, ktorí sú v Číne väznení za využívanie svojho práva na informácie; znovu opakuje svoju výzvu adresovanú čínskym orgánom, aby počas olympijských hier v roku 2008 uvalili moratórium na popravy a takisto aby stiahli zoznam 42 zakázaných kategórií osôb;
21. poukazuje na závery sedemnásteho zjazdu komunistickej strany Číny, konaného v polovici októbra 2007, z ktorých vyplynuli rôzne perspektívy a miery otvorenosti voči vykonávaniu prísnejších medzinárodných noriem v oblasti ľudských práv v Číne;
22. naliehavo vyzýva Čínu, aby zastavila neustálu podporu režimu v Mjanmarsku a situácii v Darfúre;

o

o o

23. poveruje svojho predsedu, aby toto uznesenie postúpil Rade, Komisii, vládam a parlamentom členských štátov, vláde Čínskej ľudovej republiky, Čínskemu národnému ľudovému kongresu, generálnemu tajomníkovi OSN a výkonnému výboru Medzinárodného olympijského výboru.